

UKTA 2005–2007, DE VIKTIGASTE AVTALSÄNDRINGARNA SOM TRÄDER I KRAFT 1.3.2005 OCH SAMPLANERING I GRUNDSKOLOR

Lönejusteringar 2005–2007

Det inkomstpolitiska avtalet för 2005–2007 undertecknades 16.12.2004. I avtalet ingår, förutom de allmänna förhöjningarna, branschpott på 0,6 % fr.o.m. 1.3.2005 och 0,4 % fr.o.m. 1.6.2006 dessutom en jämställdhetspott fr.o.m. 1.6.2006, som för UKTA:s del blir 0,3 %.

I underteckningsprotokollet till UKTA 2005–2007 avtalas om tillämpning av det inkomstpolitiska avtalet så att branschpotten 2005 används för ändringar i bestämmelserna i bilaga 1–3 i del B för den allmänbildande utbildningen och i del F, musikläroanstalter, och för övergång till löner i euro för lärare vid medborgarinstitut och folkhögskolor 1.8.2005. Branschpotten och jämställdhetspotten 2006 används bl.a. för införande av grundlön och för införande av arbetsvärdering och lokala justeringspottar 1.8.2006. UKTA:s avtalsparter för centrala förhandlingar om avtalsändringarna inom februari vartdera året.

Dessutom tillämpar kommunerna och samkommunerna det avtal om åtgärder för utveckling av det kommunala lönesystemet under 2003–2007 som Kommunala arbetsmarknadsverket och huvudavtalsorganisationerna ingick 13.11.2002. Inom UKTA sammanslås löneprogramandelarna för 2005 och 2006 med bransch- och jämställdhetspottarna 2005 och 2006 enligt det inkomstpolitiska avtalet, så att alla dessa förhöjningar betalas i början av augusti. Programmet för utveckling av lönesystemet skickades för kännedom i cirkulär 1/2003.

Det kommunala löneutvecklingsprogrammets överenskommelser för 2004 har presenterats i cirkulär 24/2004 och i ett brev till huvudmännen för yrkeshögskolor 9/21/2004. För övergången till löner i euro 1.1.2005 för undervisningspersonal inom yrkesutbildningen finns dessutom uträknings-exempel och anvisningar på Kommunala arbetsmarknadsverkets webbsidor (www.kuntatyonantajat.fi > sopimukset > opetus > palvelussuhteen ehtoihin liittyvä neuvonta ja ohjeistus > kehittämishjelman toinen vuosi, 2004 liitteet > Ammatillisten oppilaitosten palkkausjärjestelmän muutokset / Koulutusmateriaali eurotuksen toteutuksesta ammatillisissa oppilaitoksissa 1.1.2005).

I tabellen nedan presenteras kostnaderna för det inkomstpolitiska avtalet 2005–2007, löneutvecklingsavtalet 2003–2007 och ökningen av samplaneringen för grundskollärare. Kostnaderna anges i relation till hela undervisningssektorns lönesumma. Eftersom kostnaderna beräknas på hela undervisningssektorns lönesumma varierar kostnadseffekten i olika kommuner.

2005	%	2006	%
1.1.2005 - löneutvecklingsprogrammet 2004	0,4		
1.3.2005 - allmän förhöjning	1,9		
1.6.2005 - engångsersättning (1 mån.)	2,1	1.6.2006 - allmän förhöjning	1,4
		- engångsersättning (1 mån.)	0,9
1.8.2005 - löneutvecklingsprogrammet 2004	0,1	1.8.2006 - löneutvecklingsprogrammet 2006	0,5
- löneutvecklingsprogrammet 2005	0,9	- branschpotten i inpo	0,4
- branschpotten i inpo	0,6	- jämställdhetspotten i inpo	0,3
- samplanering i grundskolor	1,1		

Textändringar i UKTA fr.o.m. 1.3.2005

DEL A
ALLMÄN DEL

KAP. II LÖN FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL I TJÄNSTEFÖRHÅLLANDE

§ 27 Lönebetalning, löneförmåner och uträkning av lön

Bestämmelserna om lönebetalning, löneförmåner och uträkning av lön för lärare förenhetligas fr.o.m. 1.3.2005. På lönebetalning, löneförmåner och uträkning av lön tillämpas vad som avtalats i AKTA, fränsett de undantag som särskilt avtalats i UKTA.

Undantagen från AKTA föränleds av lärararbetets karaktär.

Den som anställts i undervisningsuppgifter i en kommun har rätt till lön från och med den dag då tjänsteutövningen inletts eller arbetsuppgifterna börjat skötas. Om det däremot beslutats att en tjänsteinnehavarens tjänsteförhållande inleds vid månadens början börjar rätten till löneförmåner samma dag, förutsatt att den som valts till tjänsten inleder sin tjänsteutövning den första ordinarie arbetsdagen och att den tjänsteinnehavare som tidigare skött tjänsten då inte längre är i tjänst. Om kommunen t.ex. anställer en lärare från 1.8 och tjänsteutövningen inleds den första arbetsdagen börjar också rätten till lön i början av augusti. Om den anställde inte inleder sin tjänsteutövning skolans första arbetsdag gäller inte heller rätten till lön från 1.8 då anställningen började.

Beträffande övertimarvoden, tilläggsarvoden och ersättningar för särskilda uppgifter finns en särskild bestämmelse enligt vilken de betalas i efterhand månadsvis antingen i slutet av månaden eller i början av följande månad. För övertimarvodena för augusti finns en egen bestämmelse.

Det finns också en särskild bestämmelse enligt vilken den ordinarie lönen till visstidsanställda och timlärare betalas i slutet av kalendermånaden.

Frånvaro från arbetet (utan giltig orsak eller avstängning från tjänsteutövning) och anställningens upphörande (även död) inverkar på lönen på det sätt som anges i AKTA.

KAP. III ARBETSTID

§ 29 Arbetsdagarnas antal och förläggning samt längden på en undervisningstimme

Till paragrafen har fogats ett andra moment som syftar till att öka flexibiliteten jämfört med tidigare decennier, så att skolornas och läroanstaltarnas arbetsdagar kan förläggas på ett mer ändamålsenligt sätt. Enligt avtalsbestämmelsen kan man avtala med förtroendemannen om en avvikande tillämpning av första momentet i arbetstidsbestämmelsen, om det är nödvändigt med tanke på tillhandahållandet av utbildningen. Avtalsbestämmelsen är tidsbegränsad och gäller t.o.m. 31.7.2007. Varken mom. 1 eller mom. 2 gäller grundskolor.

KAP. V AVBROTT I TJÄNSTEUTÖVNINGEN

§ 33 Tjänstledighetens inverkan på lönen

Avtalsbestämmelserna om tjänstledigheter för undervisningspersonalen förenhetligas fr.o.m. 1.3.2005. Tjänstledighet inverkar på lönen så som avtalats i AKTA frånsett de undantag som särskilt avtalats i UKTA. Undantagen från AKTA föranleds av lärararbetets karaktär (sommaravbrott och kalkylerad semester).

Förenhetligandet av bestämmelserna om tjänstledighet inverkar mest på de allmänbildande skolorna i del B och på läroanstalter som haft avtalsbestämmelser som avviker från AKTA. De nuvarande avtalsbestämmelserna i del B härstammar från en tid då dessa frågor reglerades i lagstiftningen och statens tjänstekollektivavtal. Hit hör bestämmelserna om sjuklön, sjukdom som leder till pensionsfall, personskada som förorsakats av brott, olycksfall och yrkessjukdom, rehabiliteringsstöd och offentligt uppdrag.

§ 34 Sjukledighet

På sjuklön tillämpas AKTA kap. V § 1–5, frånsett § 2 mom. 4 och 6. För de allmänbildande skolornas del innebär detta att sjuklönen bestäms såsom för kommunens övriga personal. Under samma kalenderår har de anställda sålunda rätt till sin ordinarie lön under 60 kalenderdagar, därefter 2/3 av den ordinarie lönen under 120 kalenderdagar. Därutöver betalas enligt prövning 2/3 under 185 kalenderdagar. Ändringen i avtalsbestämmelserna inverkar inte på övertimarvodet och timarvodet och inte heller på arvoden för särskilda arbetsuppgifter. I fråga om dessa tillämpas samma förfarande som tidigare.

§ 35 Hur den kalkylerade semestern inverkar på lönen

Kalkylerad semester räknas inte till antalet avlönade lediga dagar på grund av sjukledighet, olycksfall i arbete, yrkessjukdom och sjukdom som leder till pensionsfall eller rehabiliteringsstöd, om personen i fråga beviljats tjänstledighet för detta. Avlönade sjukledighetsdagar åtgår för dagar som står utanför den kalkylerade semestern även om läraren är i tjänsteutövning, i det fall att läraren varit tjänstledig innan sommaravbrotten börjar och blir tjänstledig igen när sommaravbrottet slutar. Eftersom man inte behöver anhålla om sjukledighet under skolans/läroanstaltens sommaravbrott kan läraren vara i tjänsteutövning under sommaravbrottet, och då åtgår inte heller avlönade tjänstledighetsdagar, bortsett från undantagsfallet ovan.

Exempel

Skolans arbetsår slutar 31.5.2005 och följande arbetsår börjar 9.8.2005. En lärare är sjukledig ända till 31.5.2005, i tjänsteutövning 1.6–8.8.2005 och sjukledig 9.8.2005. Den kalkylerade semestern är 16.6–22.7.2005. Avlönade sjukledighetsdagar åtgår för perioderna 1.6–15.6 och 23.7–. Läraren betalas s.k. normal tjänsteutövningslön för tiden 1.6–8.8.2005. Arbetsgivaren har rätt få lärarens dagpenning enligt sjukförsäkringslagen till ett belopp som motsvarar lönen, i enlighet med bestämmelserna i del A. I detta fall får läraren lön för tid i tjänsteutövning, eftersom läraren inte haft sjukledigt.

§ 36 Moderskapsledighetens längd och rätt till avlönad moderskapsledighet

När karenstiden för moderskapsledighet beräknas, betraktas anställningen som oavbruten om läraren i fråga har tjänstgjort som lärare i kommunen ända till slutet av arbetstiden för föregående termin och tjänstgöringen fortgår i kommunen vid början av följande arbetsår.

§ 41 Partiell vårdledighet

Bestämmelsen om partiell vårdledighet har ändrats så att för en lärare vars arbetstid är baserad på undervisningsskyldighet ges partiell vårdledighet på det sätt som arbetsgivaren och läraren kommer överens om. Om enighet inte kan nås skall lärarens antal undervisningstimmar fastställas till högst 18 timmar per vecka.

B TIMLÄRARE I BISYSSLA

§ 54 Rätt till sjuklön för timlärare i bisyssla

Bestämmelsen om rätten till sjuklön för en timlärare i bisyssla som är anställd i tjänsteförhållande har införts i del A. Tidigare har bestämmelsen funnits i olika delar av avtalet: § 35 i del B (allmänbildande utbildning), § 12 i del C (yrkesutbildning) och bilaga 10 § 10 mom. 3 i del F (musikläroanstalter). Observera att det finns särskilda bestämmelser om sjuklön för timlärare i del E (vuxenutbildningscentrer) samt i del F, bilaga 11 (medborgarinstitut och folkhögskolor) och bilaga 12 (konstskolor för barn och unga).

KAP. VIII

UPPSÄGNINGSTIDER FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL

§ 55 Uppsägningstider   Avtalsbestämmelserna om uppsägningstider har gjorts klarare så att de nu gäller tjänsteinnehavare, arbetstagare samt timlärare i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande. Avtalsbestämmelsen avviker från motsvarande bestämmelse i AKTA genom att UKTA har en egen bestämmelse om uppsägningstiden för tidsbegränsade tjänsteförhållanden.

DEL B

ALLMÄNBILDANDE UTBILDNING

I del B, allmänbildande utbildning, har införts en ny tjänsteinnehavargrupp med totalarbetstid och totallön – biträdande rektor. I avtalet kvarstår dessutom de tidigare bestämmelserna om biträdande rektorer.

II AVLÖNING

1 a § Uppgiftsrelaterad lön för biträdande rektorer

För en person som anställts i en tjänst som biträdande rektor med totalarbetstid och totallön vid en grundskola eller ett gymnasium bestäms den uppgiftsrelaterade grundlönen på en skala som är 7 % lägre än löneskalan i den lönesättningspunkt som tillämpas på skolans rektor. Grundskolorna och gymnasierna har skilda lönesättningskoder.

Den biträdande rektorns rätt till årsförhöjning bestäms enligt § 2 mom. 3 såsom för rektorer.

III ARBETSTID

§ 11 a Arbetstid och undervisningstimmar för biträdande rektorer

Arbetstiden för en biträdande rektor med totalarbetstid och totallön bestäms enligt § 10 mom. 1, dvs. den utgör i tillämpliga delar en byråarbets-tid som anpassats till grundskolans/läroanstaltens verksamhet.

Antalet undervisningstimmar för en biträdande rektor är minst den övre gränsen på skalan över antalet undervisningstimmar för skolans rektor. När antalet undervisningstimmar fastställs skall skolans/läroanstaltens storlek och övriga lokala förhållanden beaktas. Arbetsgivaren kan för ett läsår i taget besluta att antalet undervisningstimmar för en biträdande rektor vid ett gymnasium understiger den nämnda gränsen med höst 3 veckotimmar med hänsyn till särskilda lokala förhållanden.

Avtalsbestämmelser som slopas i del B

Avtalsbestämmelserna om skötsel av en annan lärares timme, lönebetalning, löneförmåner och uträkning av löner samt avtalsbestämmelserna om tjänstledighet har förenhetligats för undervisningspersonalen inom olika skolformer och sammanställts i UKTA del A. Likaså har avtalsbestämmelserna om tjänstledighet förenhetligats. Med anledning av detta slopas följande bestämmelser:

- § 9 mom. 2 Skötsel av annan lärares klass vid sidan av egen avlönad timme
- § 16 Rätt till sjukledighet
- § 17 Sjuklön
- § 18 Sjukdom som leder till pensionsfall
- § 19 Personskada som förorsakats av brott
- § 20 Olycksfall och yrkessjukdom
- § 21 Rehabiliteringsstöd
- § 22 Moderskapsledighetens längd och rätt till avlönad moderskapsledighet
- § 23 Offentligt uppdrag
- § 27 När rätten till löneförmåner som baserar sig på tjänsteförhållandet börjar och upphör
- § 28 Uträkning av lön för kortare tid än en kalendermånad
- § 31 Hur avstängning från tjänsteutövning inverkar på lönen
- § 32 Lönebetalning
- § 33 Lönespecifikation och löneintyg
- § 35 Rätt till sjuklön för timplärare i bisyssla

DEL C

Yrkesutbildning

§ 2 mom. 3

En utbildningsanordnare inom ekonomi- eller skönhetsbranschen som omfattas av bilaga 4 för yrkesutbildning har möjlighet att lokalt avtala om att anställningsvillkoren i bilaga 7 Social- och hälsovårdsläroanstalter ska tillämpas på de anställda om personalen arbetar vid en social- och hälsovårdsenhet.

DEL D

Yrkeshögskolor

§ 3 Minmilön för överlärare och lektorer, tillämpningsdirektiv

Tillämpningsdirektivet gäller både mom. 1 och 2. Utbildningsområdena i del D motsvarar till sin ordalydelse inte alltid indelningen i högskoleförordningen (352/2003). Tillämpningsdirektivet förtydligar att det datatekniska utbildningsprogrammet inom det naturvetenskapliga området fortsättningsvis hör till området handel och administration trots ändringen av förordningen. Tillämpningsdirektivet ändrar alltså inte innehållet i den tidigare avtalsbestämmelsen.

§ 5 mom. 1 Lön för den lediga perioden i vissa fall och sommarledighetsersättning, tillämpningsdirektiv

Enligt tillämpningsdirektivet görs inget löneavdrag för oavlönad tjänstledighet om läraren har haft oavlönad moderskaps-, faderskaps- eller föräldradighetsersättning.

DEL F

BILAGA 10 Musikläroanstalter

§ 3 Lön och undervisningsskyldighet för lärare

Avtalstexten för lönesättningspunkt 4 08 04 01 4 har förenhetligats så att den inte längre innehåller någon förteckning över lämpliga examina. I den nuvarande lönesättningspunkten anges t.ex. musiklektorexamen som exempel på yrkeshögskoleexamen. Den nya texten är skriven i en mer allmän form, t.ex. lämplig yrkeshögskoleexamen. Det är då fråga om en lämplig yrkeshögskoleexamen för undervisningen i fråga enligt förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet. Motsvarande ändring har för timplärarnas del gjorts i lönesättningspunkt 4 08 07 02 8 i § 8.

BILAGA 11 Medborgarinstitut och folkhögskolor

§ 24 Timarvoden Timarvodena för timplärare höjs 1.3.2005 med 0,6 % utöver den allmänna förhöjningen. Justeringarna ingår i timarvodena i bilaga 3.

§ 24 Tillämpningsdirektiv När timarvoden fastställs bör uppgifternas svårighetsgrad beaktas. Om en timplärare får i uppgift att sköta handledningen av distansundervisning, räknas det av arbetsgivaren fastställda antalet handledningstimmar till undervisningstimmar så, att 1 ½ timme arbete motsvarar en undervisningstimme (§ 5 mom. 7 medborgarinstitut och § 16 mom. 6 folkhögskolor).

Textändringar i UKTA fr.o.m. 1.8.2005

DEL B

Allmänbildande utbildning

§ 14 mom. 4 Ersättning för utvecklingsarbete 1.8.2005–31.7.2007

Momentet har slopats. Eftersom det funnits ett tryck på att öka lärarnas utvecklingsarbete och samplanering i skolorna utökas samplaneringen för lärarna med en veckotimme så att den blir sammanlagt 114 timmar om året fr.o.m. 1.8.2005. Avtalsbestämmelsen är tidsbegränsad och gäller t.o.m. 31.7.2007. Se Grundskolan, bilaga 1 § 24 Samplanering.

BILAGA 1 Grundskolan

§ 24 Samplanering 1.8.2005–31.7.2007

Utöver den undervisning och de övriga arbetsuppgifter som ålagts en lärare per vecka ska läraren i skolan under 3 timmar i veckan delta i samplanering, i gruppkonferenser (ämnes- och sakvis), i samarbetet mellan hem och skola samt i planeringen av undervisning och utförande av arbetsuppgifter som hänför sig till utvecklingen av skolans verksamhet.

Ett tillämpningsdirektiv om samplaneringen har tidigare getts i cirkulär A 21/1985.

För att öka samplaneringen används 1,1 % av lönesumman inom undervisningssektorn. Detta motsvarar i genomsnitt ett löneökningutrymme på 1,8 % av totalinkomsterna för lektorer, speciallärare, klasslärare och förskollärare i huvudsyssla i grundskolan och för motsvarande timlärare i huvudsyssla. Löneökningutrymmet fördelas på innehavare av lärartjänster och timlärare i huvudsyssla på det sätt som överenskomms särskilt. Ändringarna genomförs i samband med övergången från C-lönesystemet till löner i euro fr.o.m. 1.8.2005.

Avtalsbestämmelsen är tidsbegränsad och gäller t.o.m. 31.7.2007. § 14 mom. 4 i del A har samtidigt slopats.

Syftet med samplaneringstiden är att betona lärarens arbete som en helhet och inte som ett timarbete som faktureras separat. Arbetsgivaren har en omfattande särskild resurs för utveckling av skolan, vilket framgår nedan

lärararbetsdagar, (del B § 14 mom. 1)	3 x 6 tim. = 18 timmar.
separatarvode i enskilda skolor/läroanstalter och kommuner (del B § 6)	i euro
samplanering, (bilaga 1 § 24, bilaga 2 § 8 mom. 3)	i grundskolor 3 x 38 timmar = 114 timmar i gymnasiet (2–5) x 19 timmar = 38–95 timmar
1–2 extra arbetsdagar, (del B § 14 mom. 2)	(1–2) x 6 timmar = 6–12 timmar

Under den tid avtalsbestämmelsen gäller görs en uppföljning av hur ändringarna i samplaneringen fungerar. Eftersom förändringen är väsentlig jämfört med tidigare har arbetsgivaren undantagsvis möjlighet att av särskilda skäl i enskilda fall betala ersättning för planerings- och utvecklingsarbete i grundskolor och gymnasier, då arbetet inte ersätts genom någon annan avtalsgrund. Ersättningsgrunden är då lärarens egen övertimarvodesgrund. Eftersom det är fråga om annat arbete än undervisning motsvarar en arbetsinsats på 1 ½ timme ett övertimarvode. Se också artikeln i Kuntatyöntantaja 1/2005.